

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

5. An Iudices, vel alij contrauenientes huic Constitutioni sint ab Episcopo absoluendi, vel talis excommunicatio sit Summo Pontifici reseruata? Et an hæc excommunicatio reseruetur in Bullæ Coenæ? vel ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76442](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76442)

De Immunit. Eccles. Resol. V. & VI. 5

Et an ad hoc non sufficiat sola cogitatio extrahendi, sed requiratur, quod sit deventum ad aliquem actum exterioriorem? Ex part. i. tract. i. Resol. 15.

Sup. hæc in fra ex doctrina Ref. 110. §. 1. ad lin. 1. lege verbi. Dando.

§. 1. **N**egativè respondet Gambac. lib. 8. cap. 13. putat enim, quod si aliquis attentaret extrahere per vim reum ab Ecclesia, & reverè non extraheret, non incurreret in pœnas huius Constitutionis: quia talis actus non fuit completus, sed attentatus.

2. Sed tales in excommunicationem Bullæ dicendum est, omnino incidere: & ita docent Peregrin. de immunit. Ecclesie, cap. 14. num. 7. & Marius Italia de immunit. Eccl. lib. 1. cap. 6. §. 2. num. 60. & patet ex verbis Bullæ, ibi: *Quicumque præter, aut contra huius nostræ Constitutionis tenorem attentare præsumperit, declaramus etiam.* Et gratis Gambacurta asserit, supradicta verba intelligenda esse de attentato cum effectu subsequuto. Vnde nostram sententiam docet etiam Farinac. in tract. de immunit. Eccles. cap. 20. num. 312. ex auctoritate leg. 2. Cod. de, his qui ad Ecclesiam confugerunt in illis verbis: *Si quisquam contra hanc legem venire tentaverit.* ex quibus manifestè apparet, quod sola attentatio ponitur. Et hoc ibidem notavit Gloss. in verb. tentaverit. & Megala in 3. part. lib. 4. cap. 2. quæst. 1. num. 30. in fine. Notandum est tamen cum Peregrin. & Farinac. non sufficere solam cogitationem extrahendi; sed requiritur, quod fuerit deventum ad aliquem actum exterioriorem; vt etiam notavit Ambrosin. tract. de immunit. cap. 15. num. 6. & alij.

anno 1619. quem postea sequuti sunt noster P. Megala in 3. part. lib. 4. c. 2. quæst. P. n. 34. Gratianus in disc. pr. tom. 3. c. 414. n. 12. Raynerus in catal. cens. c. 9. excomm. 31. Homobon. de exam. Eccles. p. 2. tract. 11. c. 12. quæst. 26. suppos. 3. Belletus in disc. cler. ut de favore Cleric. realis. §. 4. num. 39. Marius Antonius variar. resol. lib. 3. resol. 15. Zipæus in suo iure novo Canon. lib. 3. tit. de immunit. Eccl. num. 13. Bonacina de leg. disp. 3. quæst. 7. §. 6. n. 8. Riccius in praxi p. 2. resol. 333. num. 1. & tandem Graffius tom. 1. lib. 3. conf. unico, n. 29. in fine, de immunit. Eccl. cum aliis. Et respondent ad argumenta contraria. Ad primum asserunt decreta Clementis VII I I, loqui de Confessariis, qui prætextu facultatis absoluebant, & non de Episcopis: imò in illis decretis referuatur, & corroboratur potestas Episcoporum, ergo. Item in dictis decretis tollitur priuilegium absoluedi ab excommunicatione incurta propter percussione Clericis; & tamen Episcopi absoluunt à dicta excommunicatione: ergo patet, Clementem VII I I. in illis decretis non fuisse loquutum de Episcopis, sed de priuatis Sacerdotibus, vt dictum est, qui virtute priuilegiorum absoluebant. Ad secundum respondent, in Bulla Cœnæ solum excommunicari statuentes contra libertatem Ecclesiasticam; non verò omnes facientes contra Ecclesiasticam libertatem, & immunitatem. Et hæc circa præsentem Bullam satis dixisse sufficiat; monendo ministros laicalis iurisdictionis; vt in dubijs, semper pro Ecclesia teneant; præsertim, cum in aliquo speciali, & atroci casu, possint consulere Summum Pontificem, & reum ab ipso petere, quomodo factum est hîc Panotmi tempore Excellentissimi Martionis Hieracis Præsidis, & illustrissimi Hahedi Archiepiscopi.

Sup. hæc supra in Ref. §. Hocipsum

RESOL. V.

An iudices, vel alij contravenientes huic Constitutioni, sint ab Episcopo absoluedi: Vel talis excommunicatio sit Summo Pontifici reseruata?

Et an hæc excommunicatio referuatur in Bulla Cœnæ, vel solum excommunicentur statuentes aliquid contra libertatem Ecclesiasticam? Ex part. i. tract. i. Resol. 41.

Sup. hoc supra in Ref. §. Et tandem de seq.

§. 1. **E**sse reseruata Summo Pontifici, docet Italia de immunit. Eccles. cap. 6. §. 2. nu. 3. Duard. in Bull. Cœn. lib. 2. can. 15. quæst. 16. num. 19. Farinac. de immunit. c. 20. num. 315. vbi acriter inuehitur contra aliter sentientes. Idem docet Filiucius tom. 1. tra. 15. cap. 6. n. 155. & nouissime postea P. Peregrin. de immunit. cap. 15. num. 16. qui post multa sic asserit: [Pro conclusionis confirmatione addo, quod cum hoc dubium discuteretur in Prætorio Sacræ Pœnitentiariæ, fuit conclusum, censuras prædictas esse reseruatas Sedi Apostolicæ; nec posse Ordinarios regulariter ab illis absoluedi. Et factò verbo Summo Pontifici Paulo V. annuit. Ita mihi retulit Reuerendiss. Cocchina, Romanæ Rotæ Decanus, & ad præsens Regens Prætorij Sacræ Pœnitentiariæ.] Sic Peregrinus. Et ratio est: quia in quodam Decreto Clem. VII I I. edito anno 1601. & 1602. hæc censura Summo Pontifici reseruatur. Secundo, est etiam reseruata in Bulla Cœnæ, in qua reseruatur absolutio excommunicationis latæ contra violantes libertatem Ecclesiasticam.

2. Sed hæc opinio non obstante, contrarium sentiunt multi, & asserunt, posse Episcopos, supradictos criminofos absoluedi: quia talis censura non est Summo Pontifici reseruata. Et ita docet Barbof. de potest. Episcop. part. 3. alleg. 51. cas. 3. n. 72. cuius libet fuit impressus Romæ; & ita etiam docet Genuenfis in Romana impressione apud Mascardum

Tom. I. X.

RESOL. VI.

Quenam Ecclesia tribuat confugientibus Immunitatem.

Et an Ecclesia non perfecte constructa, porticus Ecclesie, scala ipsius, Turris cymbalorum, Hortus, & similia, & omnis habitatio quoad totam suam fabricam consuetam gaudeat Immunitate, quamvis sit polluta, vel interdicta, aut destructa, si ad sit spes reedificationis?

Et an domus Seminarij, Domus puellarum, & Orphanorum auctoritate Episcopi fundate, Domus Clericorum in communi videntium, & Oratoria Confraternitatum gaudeant supradicta Immunitate? Ex part. 6. tract. i. resol. 1.

§. 1. **S**arpus in dicto libro de iure Asylorum, cap. 4. fol. 39. sic ait: Ecclesie nomine statuant vnanimiter Doctores omnes Oratoria non comprehendendi, quanquam in eis aliquando res sacra fiat: vt ea, quæ in priuatorum domibus, & in Collegijs Laicorum, quas vulgò Confraternitates vocant, ædificantur. Neque omitti debet, immò attendenda cura animaduerti, quod Episcopus Couarruias lib. 2. var. c. 20. hæc de re disserit, hæc videlicet temporibus occurrendum maxime esse eorum temeritati, qui Ecclesiarum immunitate consili quodcumque delictum perpetrare audent. Et ob id, in quibusdam ciuitatibus nolunt Ecclesiastici Præsules quamcunque Ecclesiam ius immunitatis obtinere, sed eas tantummodo, quæ continuè temporibus sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum habent. Ita ille.

2. Sed non est verum asserere ita absolute Oratoria Confraternitatum non gaudere immunitate: nam si sunt affixa alicui Ecclesie, vel Monasterio, immunitate

A 3

immunitate